

FINNISH A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
FINNOIS A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
FINLANDÉS A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 8 May 2000 (morning)

Lundi 8 mai 2000 (matin)

Lunes 8 de mayo del 2000 (mañana)

4 hours / 4 heures / 4 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A: Write a commentary on one passage.
- Section B: Answer one essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Section A : Écrire un commentaire sur un passage.
- Section B : Traiter un sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres) ; les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Sección A: Escriba un comentario sobre uno de los fragmentos.
- Sección B: Elija un tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A-OSA

*Kirjoita kommentti **joko** tekstistä I(a) **tai** tekstistä I(b).*

1. (a)

Näky

Säilytettyinä katajaiselta laitumeltaan, missä vähäisen, savipohjaisen hetteen ääressä piehtarovat, lyhyttä kuloheinää lammasten kera jytystäen, - vauhkoina kumeasta jyrinästä, joka maantieltä lähenei paksun pölypilven peitossa, syöksyivät saarenmaalaiset hevoset, hiirakko ja kaksi ruosteenkarvaista laukkaa yli matalan kiviaidan maantielle, painautuen kiivaaseen ja sokeaan juoksuun. Näin niitten kirmaisevan ohi, matalakasvuisina, sitkeälihaksisina, kuten rodun tunnus kuuluu, silmät kekäleinä, sydän sävähtäen hurjasta, hullusta kauhusta, vaahtoavat sieraimet särpien tomua, joka valkeana kohoo tulikuivasta maasta. Heti heidän kintereillään automobiili, uuden uutukainen, sätkyttävine koneineen ja torven törähdyksineen, uuden ja vielä tiheämmän pölypilven peitossa.

Kilpajuoksu, vinha ja intohimoinen, pitkin Sörven tasaista, kivikovaa maantietä! Hevoset ovat jo suunniltaan, pyöräpäisiä, heidän viisaat eläinaivonsa ovat lakanneet ajattelemaasta, he syöksyvät nyt eteenpäin sokeasta, sisäisestä pakosta, tietämättä enää miksi ja mihin, pakahtumaisillaan, valmiina henkijättöinä tien oheen ojentumaan, tuntematta enää tietä. Tomu laskeutuu kilpajuoksijain takana kuin jauhoitus nummen rokoko-katajiin tien molemmin puolin, nummi ja hete seuraavat välittömästi toisiaan kuten aallon harja ja pohja, tuulimyllyt Salmen kylän kohdalla ojentavat käsivartensa pidättääkseen. Ja kuten usein rannikolla, alkaa aivan selkeälle taivaalle lännestä äkkiä kiehua pilvihuuruja, ikäänkuin jostain pahansuovasta ja näkymättömästä noidanpadasta, kiireesti kattaen äsken kuulakkaan taivaan, juosten kilpaa pitkin taivaan kantta uhkaavina, mustina kuvajaisina.

Ja näitten vihamielisten, vinhojen pilvijättiläisten päällä minä näin näkymättömän Uudenajan Hengen, juuri kun hän seitsensiiimaisella sähköruoskallaan aikoi ruhtoa vanhan, esi-isäin pyhittämän puuauran tien ohessa.

Minä peitin kasvoni saarenmaalaiseen raitahuiviin, kuten muinaiseen virolaiseen itkuliinaan, ja murehdin mennyttä Saarenmaata.

Aino Kallas, *Lähtevien laivojen kaupunki*, 1913

1. (b)

Rukous keväälle

Kevääni, laulaen herätä minut!
Pitkä on talvi sielun vuoden.
Mieli, huomista murehtinut,
heltyy, järkkyy, jäänsä jo luoden.

5 Pitkä on talvi sielun vuoden.
Syvä on eilisen riemun hauta.
Herätä tahdon, tuulias juoden.
Kevääni, rukoilen, nosta ja auta!

Syvä on eilisen riemun hauta.
10 Korkea, tummansininen kevät:
kova on allani maa kuin rauta,
maa, jota tuulesi hyväilevät.

Korkea, tummansininen kevät
hiljaisin satein ja pilvilennoin!
15 Puittesi oksat jo värisevät
lehdin vaaleanvihrein, hennoin ...

Kevääni satein ja pilvilennoin -
nähdä mun näkevin silmin anna!
Kasvua arkaa kauneuden noin
20 eivätkö myös omat käteni kannan?

Nähdä mun näkevin silmin anna
elämä täällä, ei tuolla, siellä!
Kerran, ah, aika on aittaansa panna.
Kylväisin mieleni peltoon vielä.

25 Täällä on elämä - tuolla ja siellä
kauan on mieleni kahlehtinut.
Vaellan ihmisten vaellustiellä.
Kevääni, laulaen herätä minut!

Lauri Viljanen, *Näköala vuorelta*, 1938

B-OSA

Kirjoita aine **yhdestä** aiheesta. Aineesi on pohjaututtava ainakin kahteen lukemaasi 3. osan teokseen. Voit viitata myös muihin teoksiin, mutta ne eivät saa muodostaa aineesi perusosaa.

Sota

2. *Joko*

- (a) “Sodassa vihollinen on aina kansan eikä niinkään yksilön vihollinen.” Missä määrin lukemasi kirjallisuus antaa tukea tälle väitteelle? Miten kirjailijat tuovat näkemyksensä esille?

tai

- (b) “Sota panee ihmisen rukoilemaan ja ajattelemaan suhdettaan Jumalaan ja uskontoon.” Antavatko lukemasi teokset tämän vaikutelman? Millä tavoin teokset kuvaavat suhtautumista uskontoon?

Rakkaus

3. *Joko*

- (a) “Useimmat ihmiset antautuvat rakkaussuhteeseen ajattelematta mahdollisia seurauksia.” Pitääkö väite paikkansa lukemissasi teoksissa? Millaista tekniikkaa käyttäen tekijät kuvaavat rakkaussuhteen kehitystä?

tai

- (b) “Kahden asia ja kolmannen korvapuusti.” Missä määrin ja miten lukemasi kirjallisuus kuvaa ulkopuolisten mahdollista sekaantumista rakkaussuhteeseen?

Kansa

4. *Joko*

- (a) “Kansa koostuu yksilöistä, joista toiset ovat muita mielenkiintoisempia.” Pohdi, millaiset seikat tekevät lukemiesi teosten päähenkilöistä mielenkiintoisia.

tai

- (b) “Kaikilla ihmisillä ei ole kykyä ja voimia voittaa elämässä vastaan tulevia vaikeuksia.” Pitääkö väite paikkansa lukemiesi teosten kohdalla? Millä tavoin tekijät kuvaavat henkilöidensä kykyä tai kyvyttömyyttä hoitaa asioitaan?

Yhteiskunta

5. *Joko*

- (a) Pohdi, missä määrin lukemiesi teosten päähenkilöiden yhteiskunnallinen tausta ja asema on vaikuttanut teoksissa käytettyyn kuvaustyyliin.

tai

- (b) “Jokainen yhteiskunnan jäsen on tavalla tai toisella kiinnostunut siitä, mitä hänen ympärillään tapahtuu.” Pitääkö väite mielestäsi paikkansa lukemiesi teosten valossa? Millä tavoin teoksissa tuodaan esille henkilöiden kiinnostus tai kiinnostuksen puute?

Perhe

6. *Joko*

- (a) “Mitä me tiedämme omasta perheestämme!” Pohdi, millä tavoin lukemasi kirjallisuus kuvastaa niitä väärinkäsityksiä, joita perheenjäsenillä saattaa olla toisistaan.

tai

- (b) Voisiko lukemiesi teosten perusteella sanoa, että lapset ottavat aina kantaa vanhempiensa elämäntyyliin ja maailmankatsomukseen? Miten tämä tuodaan kirjoissa esille?

Nainen kirjallisuudessa

7. *Joko*

- (a) “Pohjimmiltaan jokainen nainen on epävarma omasta asemastaan maailmassa.” Todistavatko lukemasi teokset tätä? Millä tavoin kirjailijat kuvaavat tätä?

tai

- (b) Pohdi, miten tärkeä elinympäristö on lukemissasi teoksissa taustana päähenkilöiden kohtalolle. Miten ‘taustaa’ on kuvattu?
-